

maastricht under ground

FORT | GROTTEN | KAZEMATTEN

Nederlandse brochure voor gebruik bij een rondleiding in het

Kazematten

maastrichtunderground.nl

MENU

MENU

WELKOM
& VEILIGHEID

INLEIDING
BUITEN

IN DE
CAPONNIÈRE
WALDECK

IN DE KOEPEL
ONDER BASTION
WALDECK

VERBINDINGSGANG
VAN WALDECK
NAAR DRENTHE

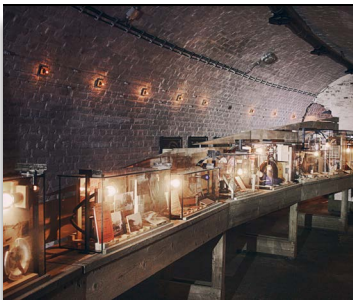
IN
CAPONNIÈRE
DRENTHE

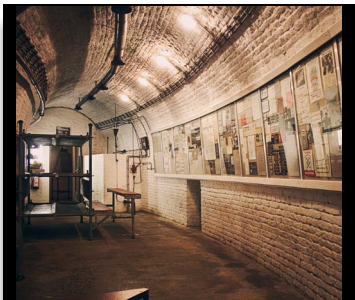
OP DE
BANKJES

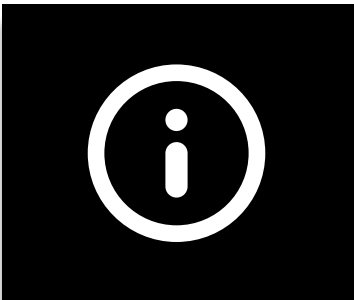
IN
CAPONNIÈRE
WILCKE

TWEEDE
WERELDOORLOG
EXPOSITIE

KOUDE
OORLOG
EXPOSITIE

MEER
INFORMATIE

WELKOM IN DE KAZEMATTEN VAN MAASTRICHT

MENU

Namens Maastricht Underground heten wij je van harte welkom in de Kazematten. In dit document worden de highlights omschreven die je mogelijk tegenkomt tijdens de rondleiding. →

De gids zal deze terplekke benoemen, zodat je alle relevante informatie over deze plekken kunt opzoeken in dit document.

Niet alle stops zullen hierin te vinden zijn en niet alle zaken uit dit document zullen bezocht worden. De gids zal altijd een selectie moeten maken, maar zal je toch een zo gevarieerd en volledig mogelijk beeld geven van wat zich hier in de loop der eeuwen heeft afgespeeld. Bezoek je meerdere rondleidingen, dan zie je steeds weer andere dingen! Voel je vrij om vragen te stellen.

We wensen je veel plezier tijdens de rondleiding!

VEILIGHEID

MENU

Allereerst vragen wij je aandacht voor enkele veiligheidsaspecten:

- ⚠ De vloeren zijn soms wat ongelijk, gelieve voorzichtig te stappen.
- ⚠ Blijf als groep altijd bij elkaar en volg de aanwijzingen van je gids. Mocht de gids onverhoopt iets overkomen, ga dan naar de uitgang en schakel hulpdiensten in.
- ⚠ Gelieve geen muren of werken op de muren aan te raken.

INLEIDING BUITEN

Je bevindt je nu in een zogenaamde 'droge gracht', onderdeel van de buitenwerken van de voormalige vesting Maastricht. Deze verdedigingswerken buiten de stadsmuur bestaan uit met muren gedekte aardenwerken (de hoge muur aan de stadszijde), grachten en bunkers met schietgaten. Vanuit deze bunkers (caponnières) kon met musketten →

flankerend vuur langs de bastionmuren gegeven worden. Omdat de grachten aan de westzijde (onze zijde) van de stad deels op een heuvel liggen konden deze niet met water gevuld worden. Ter verdediging gebruikte men hier kogels in plaats van water in de grachten. Langs de hele westkant van de stad lagen overal vijfhoekige bastions met de punt richting vijand. Ieder bastion werd gedekt door een er tegenover liggende capponière. Deze bunkers zijn onderling verbonden middels onderaardse gangen met een totale lengte van circa 14 kilometer. Dit alles ter verdediging tegen onderaardse nadering van de vijand. De rode deur geeft toegang tot dit 18e eeuwse systeem.

IN DE CAPONNIÈRE WALDECK

Middels vele afbeeldingen wordt een beeld geschetst van de stad, en met name van de steeds veranderende (buiten) verdedigingswerken door de eeuwen heen. Ook is er een plaats ingeruimd voor d'Artagnan, de bekendste van de drie musketiers uit de boeken van Alexander Dumas, die in 1673 tijdens de belegering →

van Lodewijk de XIV, in de buurt van deze plek op 62-jarige leeftijd gesneuveld is.

Een groot deel van de opstelling betreft de onderaardse verbindingsgangen, communicatiegangen (naar de stad toe) en de zogenaamde 'galleries d'ecoute', oftewel de luistergangen. Vanuit deze luistergangen kon de naderingsmijn van de vijand getraceerd en onschadelijk gemaakt worden.

Onderweg door de gangen zal je hier en daar kleine kamertjes naast de gang zien liggen, dit zijn de kruitkamers waar in tijden van belegering tonnetjes met buskruit lagen opgeslagen.

In de gangen: pas op je hoofd en op de ongelijke vloer!

IN DE KOEPEL ONDER BASTION WALDECK

Onderweg naar deze verzamelplek, gelegen onder het bastion Waldeck, heeft u aan beide kanten van de gang vele ondiepe, boogvormige nissen kunnen zien. In de luister-, en communicatiegangen bevinden deze nissen zich aan beide zijden van de tunnel. In de verbindingsgangen alleen aan de veldzijde van de gang. Het metselwerk achterin deze nissen is slechts één steen dik en kan eenvoudig omver getrokken worden om zo een snelle →

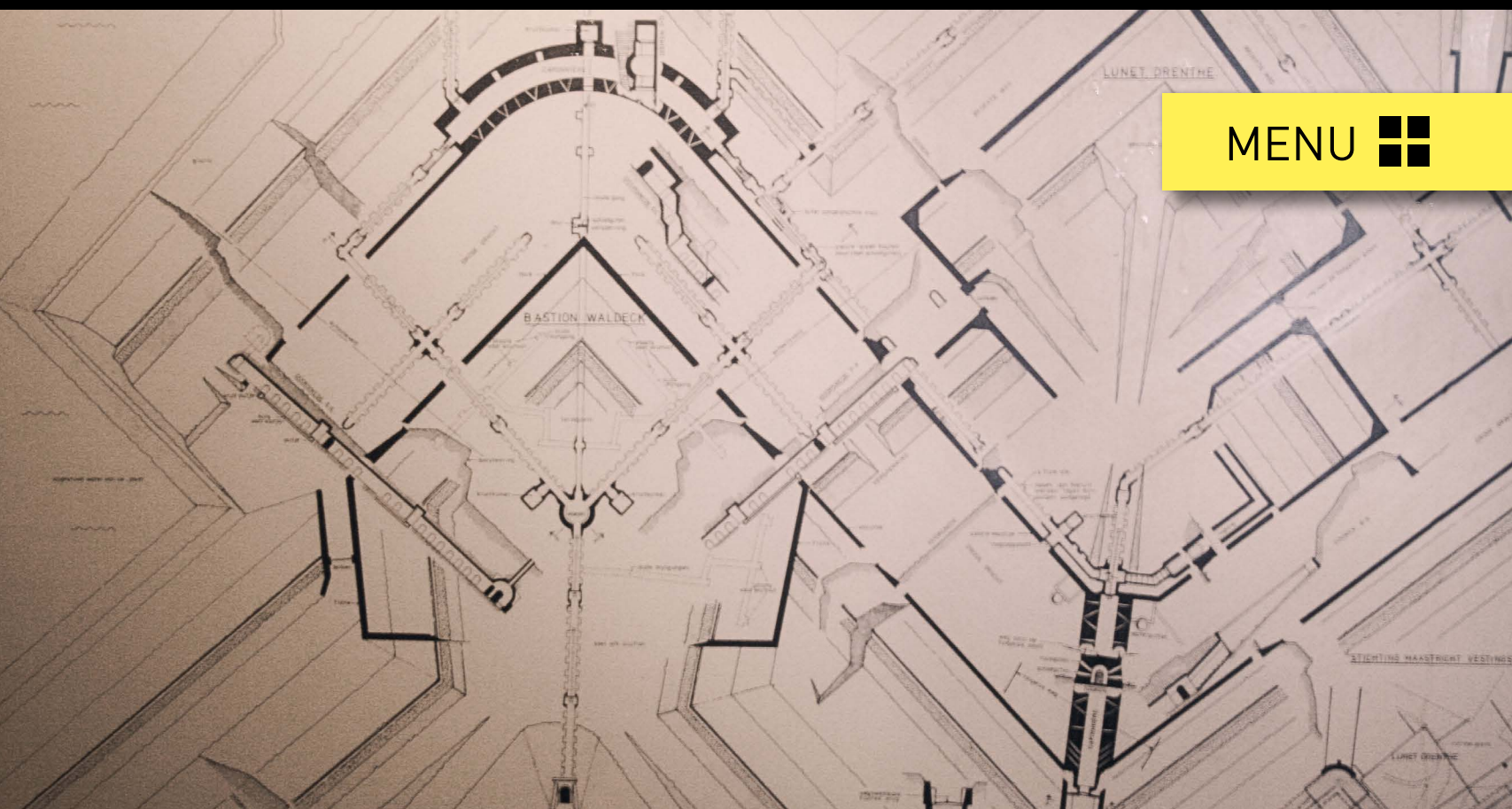
opening te creëren voor het graven van een tegenmijn. Bovenin de koepelvormige verzamelplaats, waar de soldaten vanuit de stad door de (ongenummerde) communicatiegang binnen kwamen en zaten te wachten tot zij ingezet werden, zie je een gat. Dit was middels een 8 meter lange buis verbonden met de bovenkant van het bastion vanwaar men een goed overzicht had over de positie en activiteiten van de vijand en dus ook kon bepalen waar, door de sappeurs, een nieuwe tunnel gegraven diende te worden. Deze informatie werd door deze buis naar beneden overgebracht zodat een officier wist waar hij zijn mannen moest laten graven.

VERBINDINGSGANG VAN WALDECK NAAR DRENTHE (ELEKTRISCH VERLICHT)

In deze verbindingsgang zie je aan de rechterkant elektrisch licht en aan de linkerkant een buis van de waterleiding, beiden zijn hier aangelegd in de tijd van de Koude Oorlog. Langs de wanden lopend passeer je vele opschriften uit de 19e eeuw. Het oudste opschrift, stammend uit de tijd dat dit systeem werd gebouwd, bevindt zich aan de linkerkant in deze gang (MT 1776). →

Verdwalen in dit stelsel gaat niet meer lukken wanneer je weet dat de ‘dichte’ muur aan de rechterzijde de stadskant is (daar zit immers geen vijand) en de muur aan de linkerzijde, voorzien van vele nissen, de veldzijde is. Want als je nu gaat lopen en je houdt de dichte muur aan één kant, dan kom je altijd weer bij een deur uit...

IN CAPONNIÈRE DRENTHE

Deze rechte caponnière had, anders dan de halfronde bunkers tegenover de punten van de bastions, aan beide zijden schietgaten. Dit was mogelijk (en nodig!) omdat deze bunker dwars door de droge gracht gebouwd was om zo een weg aan te kunnen leggen om de stad in of uit te gaan. Vanuit deze schietgaten kon →

men dan weer in beide richtingen de gracht aan weerszijden ervan met geweervuur bestrijken.

De kaart die hier staat opgesteld geeft een overzicht van de gangen die je tot nu toe gelopen hebt, inclusief zijaanzichten. De halfronde bunker is waar je binnen bent gekomen en van waaruit je een ronde gemaakt hebt onder bastion Waldeck. Rechtsonder is duidelijk de (rechte) caponnière Drenthe herkenbaar waarin je je nu bevindt.

Pas bij het verlaten van deze ruimte weer goed op je hoofd en het afstapje.

OP DE BANKJES

Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog werden de gangen en bunkers van dit systeem door de lokale bevolking gebruikt om te schuilen in geval van luchtalarm en bombardementen.

Door de eeuwen heen heeft het systeem zich als bomvrije ruimte bewezen en ook in de periode '40-'45 bleek dit een veilig heenkomen te bieden. 10 tot 15.000 mensen maakten hier regelmatig gebruik van. Door alle gangen →

waren bankjes aangebracht als die waar je nu op zit. Ook deze vorm van verlichting stamt uit die periode. Aan het eind van de oorlog gingen ook de geallieerden de stad bombarderen (met name gericht op de bruggen over de Maas) waardoor de bevolking steeds weer ondergronds moest schuilen. Grote groepen mensen besloten eten en drinken mee te nemen en een aantal dagen ondergronds te verblijven om zo het oorlogsgeweld uit te zitten. In totaal hebben er ruim 25.000 mensen geschuild! Iedereen die in deze gangen verbleef heeft dat zonder kleerscheuren doorstaan.

NAAR SCHUILPLAATS
WERELDOORLOG 2
ZUM LUFTSCHUTZRAUM

IN CAPONNIÈRE WILCKE

Deze caponnière (Wilcke) is tegenwoordig opgesplitst in twee gedeelten; wanneer je naar links gaat vindt u een kleine museale opstelling die middels verschillende materialen en foto's in vitrines een beeld schetst van het schuilen in WO II.

Ga je naar rechts dan betreedt je de helft waarin de Koude Oorlog behandeld wordt. Ook hier is het niet de opzet om een volledige overzichtstentoonstelling te realiseren, maar om een sfeerbeeld te schetsen van deze dreigende periode.

TWEEDE WERELD- OORLOG EXPOSITIE

In de eerste vitrine zie je een deel van de eerste krant (de Limburger) die in bezettingstijd uitkwam (17 mei 1940) en die begint met : “Na anderhalve eeuw van betrekkelijke rust beleefde de stad weer eens een historisch avontuur...” Men had geen idee wat er stond te gebeuren maar in de volgende vitrines →

kun je zien wat de gevolgen waren van de bom die een Engels vliegtuig boven deze wijk gedropt had. Enorme ravage, vele doden en gewonden, maar de mensen die onder hun huizen in de gangen schuilden hebben zelfs deze enorme klap overleefd.

Wanneer je goed zoekt kun je in een van de vitrines ook nog een foto vinden van Sinterklaas in de kazematten; men deed er alles aan om 'de stemming erin te houden'. Zo was er ook een schuilkeldercabaretgroep. Achterin deze ruimte (achter de muurtjes) zie je hoe het sanitair in het ondergrondse geregeld werd, variërend van de eenvoudige 'poepdoos' tot het zogenaamde turfmolm-toilet.

Wanneer je aan de achterzijde van de opstelling terug loopt zie je nog een aantal (originele) propaganda-posters uit de oorlogsjaren.

MENU

KOUDE OORLOG EXPOSITIE

Ook hier is een collectie bijeen gebracht om een beeld te schetsen van de maatregelen die genomen werden in de periode tussen 1965 en 1992. Een deel van de inrichting is hier bewaard gebleven. Tot de vaste inventaris behoorden o.a. de luchtdroger, de gemetselde bak voor de watervoorziening en de luchtverversing, voorzien van koolstoffilter. De ruimte tussen de twee helften van de →

caponnière is gevuld met 7 verschillende soorten zand en diende als luchtfilter. Door de zwarte schijven aan het plafond zou dan schone lucht naar binnen geblazen worden.

De stapelbedden zoals die in deze ruimte staan opgesteld, lagen als bouw pakket gereed en moesten door de schuilenden zelf gemonteerd worden. In de vitrines zie je o.a. voedselpakketten (blikken met crackers), verschillende soorten noodverlichting, stralingsmeters en een radio waarop de belangrijkste zenders gemarkeerd staan.

Een groot deel van de 'gedachtenwand' wordt in beslag genomen door zaken die informatie geven over het reilen en zeilen van de BB (Bescherming Bevolking). Deze (burger) organisatie zou in geval van calamiteiten de regie op zich nemen en de bevolking ook kunnen voorzien van de nodige materialen. →

Uiteindelijk zijn deze ruimtes (gelukkig) nooit gebruikt; in 1989 is de Berlijnse Muur gevallen en in 1992 zijn schuilruimtes als deze ontmanteld. Met de kennis van nu weten we zeker dat deze manier van bescherming nooit gewerkt zou hebben. Toch heeft het wel degelijk een functie gehad, al was het alleen maar voor de rust onder de bevolking, die in de veronderstelling verkeerde dat er in geval van (nucleaire) calamiteit voor hen mogelijkheden waren om een en ander goed te doorstaan.

MEER INFORMATIE

[MENU](#)

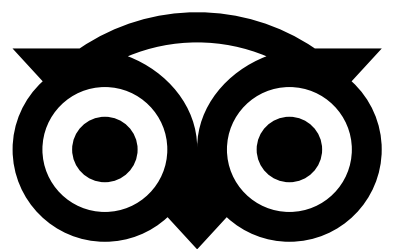
We zijn aan het einde gekomen van deze tour door de Kazematten. We hopen dat je genoten heeft van dit authentieke stukje Maastricht. We vinden het fijn om te horen hoe je deze tour ervaren hebt. Je kunt een reactie geven via [**Tripadvisor – Maastricht Underground**](#)

Wil je meer locaties van Maastricht Underground bezoeken, ga dan naar [**www.maastrichtunderground.nl**](#) of vraag uw gids om meer informatie.

maastricht under ground

FORT | CAVES | CASEMATES

REVIEW
US ON:

Tripadvisor®

facebook.com/maastrichtunderground

maastrichtunderground.nl